

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра всесвітньої історії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » _____ 2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ранньомодерна історія Західної цивілізації

для студентів

спеціальності **032 Історія та археологія**

рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

освітньої програми **032.00.02 «Історія та археологія»**

Київ – 2023

Розробники: кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії
Горпинченко Інна Володимирівна

Викладачі: кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії
Горпинченко Інна Володимирівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри всесвітньої історії
Факультету суспільно-гуманітарних наук

Протокол від 28.08. 2023 р. № 1

Завідувач кафедри (І.В. Срібняк) (підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032.00.02 Історія та
археологія

____.____.20__ р.

Гарант освітньої програми (Г. В. Саган) (підпис)

Робочу програму перевірено ____ . ____ . 20__ р.

Заступник декана (В.М. Завадський)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол
№ ____

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол
№ ____

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол
№ ____

(підпис). (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол
№ ____

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	40	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є поглиблене вивчення історії країн Західної цивілізації та формування у студентів творчого підходу у осмисленні історичного процесу. Композиція матеріалу і зміст програми в значній мірі визначаються бажанням акцентувати увагу студентів на актуальних проблемах тогочасного суспільства та світу в цілому. Запропонована програма базується на проблемно-хронологічному підході до викладання історичного матеріалу.

Завдання:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усною, так і письмовою.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.

СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно – довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно- пошукові системи.

СК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела

(архівні та опубліковані документи, етнографічні картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т.п.).

СК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін. А також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.

СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати та прогнозувати політичні, економічні,

культурні та соціальні події та явища.

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

ПРН 10. Застосовувати сучасні методиками у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

ПРН 19. Знання теоретичних основ філософської науки, розуміння ключових етапів історії філософії, вміння аналізувати історичні явища крізь призму філософського світогляду з урахуванням етапів розвитку світоглядних концептів в минулому.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторна				Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лаборатор	
Змістовий модуль 1. Перехідний період від Середньовіччя до Нового часу (Ранньомодерна історія)						
Тема 1. Вступ до “Нової (ранньомодерної та модерної) історії Західної цивілізації”	4	2				2
Тема 2. Творення національних держав і нова система міжнародних відносин	10	4				6
Тема 3. Римо-католицька церква і протестантські конфесії в системі зародження громадянських суспільств в Європі	6		2			4
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 1	22	6	2			12
Змістовий модуль 2. Країни Європи у XVII-XVIII століттях						
Тема 4. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку країн Європи в другій половині XVII-XVIII ст.	10	2	6			2
Тема 5. Англійська революція (1640-1660 рр.)	6	2	2			2
Тема 6. Німеччина у 2-й половині XVII- XVIII ст.	4	2				2
Тема 7. Велика французька революція кінця XVIII століття.	10	4		4		2

Тема 8. Південнослов'янські народи XVI- XVIII ст. під владою Туреччини та їх боротьба проти національного гніту	4	2				2
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 2	36	12	8	4		10
Змістовий модуль 3 . Країни Америки у XVII-XVIII століттях						
Тема 9. Війна північноамериканських колоній за незалежність. Утворення США	4	2				2
Тема 10. Політична історія Північноамериканської революції.	6			2		4
Тема 11. Іспанська Америка в XVI-XVIII ст.	6			2		4
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 3	18	2		4		10
Змістовий модуль 4. Культура країн Європи і Америки (XVI-XVIII ст.)						
Тема 12. Культура країн Європи другої половини XVI - першої половини XVII століть	6		2			4
Тема 13. Європейське і американське Просвітництво	6		2			4
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 4	14		4			8
Разом за семестр	90	20	14	8		40
Семестровий контроль	30					
Усього годин	120	20	14	8		40

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Перехідний період від Середньовіччя до Нового часу (Ранньомодерна історія)

Лекція 1. Вступ до “Нової (ранньомодерної та модерної) історії Західної цивілізації”

1. Предмет курсу Нової історії.
2. Періодизація історії Нового часу.
3. Джерельна база та література.

Лекція 2,3. Творення національних держав і нова система міжнародних відносин

1. Тридцятилітня війна (1618-1648 рр.): передумови і етапи війни, вестфальський мир.
2. Вестфальська система міжнародних відносин.
3. Боротьба Франції за гегемонію в Європі у другій половині XVII ст.
4. Динаміка балансу сил в Європі в процесі перебігу найбільших воєн XVIII ст.

Семінарське заняття 1. Римо-католицька церква і протестантські конфесії в контексті зародження громадянських суспільств в Європі

1. Поняття громадянського суспільства.
2. Свобода віросповідання як невід’ємний елемент громадянського суспільства.
3. Сутність протестантських конфесій в Європі.
4. Урівноправнення римо-католиків і протестантів у другій половині XVI – першій половині XVII століть.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Країни Європи у XVII-XVIII століттях

Лекція 4. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку країн Європи в другій половині XVII-XVIII ст.

1. Основи історичної концепції Фернана Броделя.

2. Характеристика найважливіших соціально-економічних регіонів Європи другої половини XVII ст.
3. Європейський абсолютизм Нового часу.

Лекція 5. *Англійська революція (1640-1660 рр.)*

1. Англія напередодні революції.
2. Періодизація революції.
3. Події і процеси 1640-1660 рр.
4. Англійська революція середини XVII століття в історичній літературі.

Лекція 6. *Німеччина у 2-й половині XVII- XVIII ст.*

1. Німеччина після Тридцятилітньої війни. Загальний огляд Священної Римської імперії німецької нації.
2. Бранденбург-Прусія. Пруське королівство.
3. Імперія Габсбургів.

Лекція 7. *Велика французька революція кінця XVIII століття. Конституційний та жирондистський етапи.*

1. Загальнонаціональна криза 1787-1789 рр.
2. Перший період революції (1789-1792 рр.)
3. Жиронда як політична спільність.
4. Боротьба Гори і Жиронди.

Лекція 8. *Велика французька революція кінця XVIII століття. Якобінська диктатура. Термідор і директорія.*

1. Проблеми якобінської диктатури:
 - основні заходи якобінців;
 - проблема терору в історичній літературі;

- питання про соціальну природу якобінського блоку.
- 2. Проблеми періоду спаду Французької революції:
- характер і значення подій 9 термідора (27 липня 1794 р.);
- Термідоріанський Конвент (28 липня 1794 -26 жовтня 1795);
- Директорія (26 жовтня 1795 – 9 листопада 1799).

Лекція 9. Південнослов'янські народи XVI- XVIII ст. під владою Туреччини та їх боротьба проти національного гніту

1. Основні етапи в історії османської Порти XVI- XVIII ст. й особливості турецького панування на слов'янських землях.
2. Соціально-економічний розвиток Сербії, Македонії, Чорногорії та Боснії і Герцеговини під владою Туреччини.
3. Боротьба південнослов'янських народів проти турецького гніту.

Семінарське заняття 2. Англія у другій половині XVII –XVIII століттях.

1. Режим реставрації (1660-1688) в Англії.
2. «Славетна» революція. «Білль про права».
3. Становлення буржуазного конституціоналізму в Англії у XVIII столітті.
4. Соціально-економічний розвиток Англії другої половини XVII – першої половини XVIII століття. Промислова революція.
5. Зовнішня і колоніальна політика Англії.

Семінарське заняття 3. Країни Скандинавії в XVII - XVIII століттях.

1. Шведське і Датсько-Норвезьке королівства у XVII столітті.
2. Крах шведського великодержавництва. Швеція і Данія в 1-й пол. XVIII століття.
3. Буржуазні реформи «просвітницького абсолютизму» (2-а пол. XVIII століття).

Семінарське заняття 4. Італія в XVII - XVIII ст.

1. Політична ситуація в Італії. Роздробленість країни.
2. Економічний розвиток у XVII - XVIII ст. Італійський капіталізм.
3. Політика «просвітницького абсолютизму» в Італії.

Семінарське заняття 5. Іспанія у XVII-XVIII ст.

1. Економічний розвиток Іспанії.
2. Політичне життя Іспанії. Суспільство і католицька церква.
3. Зовнішня і колоніальна політика Іспанії.

Теми для доповідей:

1. Вплив Великої французької революції на Іспанію.
2. Іспанське просвітництво XVIII ст.

Практичне заняття 1. Діячі та ідеї Великої Французької революції.

1. Суспільна доктрина Г. Бабефа. (Дискусія).
2. Дискусія між Робесп'єром та Бріссо щодо перспектив розвитку Франції – історична реконструкція.
3. Салон Манон Ролан – дискусія щодо шляхів розвитку Французької революції.

Практичне заняття 2. Правові акти Великої Французької революції

План заняття:

1. Дискусія щодо змісту «Декларації прав людини і громадянина» 1789 р.
2. Порівняльна характеристика французьких конституцій кінця XVIII ст.

Дискусії щодо:

- суспільного устрою Франції;
- необхідності смертної кари;
- суспільного статусу французької еліти.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Країни Америки у XVII-XVIII століттях

Лекція 10. Війна північноамериканських колоній за незалежність. Утворення США

1. Колонізація Північної Америки. Суспільство і політична система колоній.
2. Економічний розвиток англійських колоній.
3. Короткий огляд подій і найважливіші документи епохи.

Практичне заняття 3. Політична історія Північноамериканської революції.

1. Ідейне протистояння еліт Великобританії та північноамериканських колоній.

(Історичний аналіз документів).

2. Дискусія щодо політичного устрою США (федерація чи конфедерація).
Історичний аналіз документів.

Практичне заняття 4. Іспанська Америка в XVI-XVIII ст.

1. Історична реконструкція епохи іспанських завоювань на американському континенті:
 - щоденники та листи Х. Колумба;
 - історичний аналіз книги Б. де Лас Касаса «Історія Індій».
2. Дискусія щодо системи управління, соціально-економічного розвитку колоній та визвольного руху колоніального періоду. Історичний аналіз документів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Культура країн Європи і Америки (XVI-XVIII ст.).

Семінарське заняття 6.

Культура країн Європи другої половини XVI - першої половини XVII століть

1. Соціально-економічні передумови розвитку культури. Загальні риси художньої культури XVII століття.
2. Європейські університети: особливості розвитку.
3. Стили в європейській архітектурі.
4. Постренесансний живопис.
5. Місіонерська роль європейської культури. Її вплив на культури світу.

Семінарське заняття 7. Європейське і американське Просвітництво.

1. Загальна характеристика Просвітництва.
2. Політична думка англійського Просвітництва і спадщина англійської революції середини XVII століття. Джон Локк.
3. Французьке Просвітництво: особливості природничо-правових теорій.
4. Німецьке Просвітництво.
5. Американське Просвітництво.

6.Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	3	3	6	6	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	1	1	4	4	-	-	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	2	2	2	2	-	-
Робота на семінарському занятті	10	1	10	4	40	-	-	2	20
Робота на практичному занятті	10	-	-	2	20	2	20	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом за змістовим модулем		54		122		63		57	
Разом		296							
Максимальна кількість балів: 296									
Розрахунок коефіцієнта: $60/296=0,203$									

6.2.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Розділи (обсяг в годинах)	Години	Бали
Змістовий модуль I		
Тема 1. Вступ до “Нової (ранньомодерної та модерної) історії Західної цивілізації”	2	5
Тема 2. Творення національних держав і нова система міжнародних відносин	6	5
Тема 3. Римо-католицька церква і протестантські конфесії в системі зародження громадянських суспільств в Європі	4	5
<i>Разом:</i>	12	15
Змістовий модуль II		
Тема 4. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку країн Європи в другій половині XVII-XVIII ст.	2	5
Тема 5. Англійська революція (1640-1660 рр.)	2	5
Тема 6. Німеччина у 2-й половині XVII- XVIII ст.	2	5
Тема 7. Велика французька революція кінця XVIII століття.	2	5
Тема 8. Південнослов'янські народи XVI- XVIII ст. під владою Туреччини та їх боротьба проти національного гніту	2	5
<i>Разом:</i>	10	25
Змістовий модуль III		
Тема 9. Війна північноамериканських колоній за незалежність. Утворення США	2	5
Тема 10. Політична історія Північноамериканської революції.	4	5
Тема 11. Іспанська Америка в XVI-XVIII ст.	4	5

<i>Разом:</i>	10	15
Змістовий модуль IV		
Тема 12. Культура країн Європи другої половини XVI - першої половини XVII століть	4	5
Тема 13. Європейське і американське Просвітництво	4	5
<i>Разом</i>	8	10
<i>Усього за семестр</i>	40	65

Критерії	Обґрунтування критеріїв	Бали
<i>Розуміння завдання</i>	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
<i>Повнота розкриття теми</i>	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
<i>Логіка викладу інформації</i>	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
<i>Креативність</i>	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
<i>Культура змістового наповнення відповідей</i>	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
Всього		5 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова, письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії</i>
20 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю – письмова. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Рівень знань	Оцінка	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	31 – 40	<p>Відповідь студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	21 – 30	<p>Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	11 – 20	<p>Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок;
Незадовільний рівень	0 – 10	<p>Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.</p>

6.5 Орієнтовні питання до іспиту

1. Цивілізаційний підхід до періодизації всесвітньої історії.
2. Формацийний підхід до періодизації всесвітньої історії.
3. Географічні відкриття та їх історичні наслідки.
4. Реформаційні ідеї М. Лютера.
5. Реформаційний рух у Швейцарії. Ж. Кальвін та У. Цвінглі.
6. Контрреформація: сутність та історичні наслідки.
7. Історичні передумови та причини Англійської буржуазної революції XVII століття.
8. Боротьба Довгого парламенту проти абсолютизму в 1640-1642 роках.
9. Індепенденти та їх роль в Англійській буржуазній революції.
10. Рух та ідеологія левеллерів. Дж. Лільберн.
11. Рух диггерів. Світогляд Дж. Уінстенлі.
12. Протекторат О. Кромвеля в Англії.
13. Період реставрації в Англії. «Славна революція» 1688 р.
14. Аграрне питання в період Англійської революції XVII століття.
15. Релігійне питання в Англійській буржуазній революції XVII століття.
16. Історіографія Англійської буржуазної революції XVII століття.
17. Соціально-економічний розвиток Англії другої половини XVII – XVIII ст. Промислова революція.
18. Формування Британської колоніальної імперії (XVII–XVIII ст.).
19. Особливості розвитку Датсько-Норвезького королівства у XVII – XVIII ст.
20. Шведське королівство у XVII ст.: соціально - економічний і політичний розвиток.
21. Швеція у XVIII ст. Буржуазні реформи просвітницького абсолютизму.
22. Основні тенденції розвитку Іспанії у XVII-XVIII ст
23. Зовнішня політика Іспанії у XVII-XVIII ст.
24. Соціально-економічне і політичне життя Нідерландів у XVII ст.
25. Країни Європи в Семилітній війні (1756-1763).
26. Країни Західної Європи у боротьбі з Османською імперією наприкінці XVII – у XVIII століттях.
27. Просвітницька ідеологія у Північній Америці (Б.Франклін, Т.Джеферсон, Т. Пейн).
28. Війна північноамериканських колоній за незалежність (1775-1783).
29. «Біль про права» в контексті формування громадянського суспільства в США.
30. Політичні перетворення Американської революції: декларація Незалежності.
31. Конституція США 1787 р. та її історичне значення.
32. Сутність та історичне значення Європейського просвітництва.
33. «Просвітницький абсолютизм» в країнах Європи.
34. Особливості культури Західної Європи XVIII століття.

35. Реформи в Австрійській імперії другої половини XVIII століття. Марія Терезія. Йосип II.
36. Історичні передумови та причини Великої французької революції.
37. Основні етапи Великої французької революції.
38. Аграрне питання в період Французької революції кінця XVIII століття.
39. Фельяни – родоначальники французького лібералізму.
40. Діяльність жирондистів в роки Великої французької революції.
41. Якобінська диктатура у Франції: сутність та історичне значення.
42. Термідоріанський переворот у Франції. Діяльність Директорії.
43. «Декларація прав людини і громадянина» 1789 р.
44. Конституції періоду Великої французької революції. Порівняльний аналіз.
45. Іспанська колонізація Карибського басейну. Завоювання Мексики і Перу.
46. Іспанська Америка XVII-XVIII століть: система управління колоніями.
47. Соціально-економічний розвиток колоній Іспанської Америки в XVII-XVIII ст.
48. Визвольний рух колоніального періоду на теренах Іспанської Америки в XVII-XVIII ст.
49. Розвиток європейських університетів в Ранньомодерну добу.
50. Загальні риси європейської культури XVII століття.
51. Загальна характеристика історії пруських земель у XVII – XVIII ст.
52. Контрреформація: орден єзуїтів, його виникнення та діяльність.
53. Особливості французького абсолютизму у XVII-XVIII ст.
54. Ірландське та шотландське питання під час революції в Англії в середині XVII ст.
55. Європа після Вестфальського миру: створення нової системи міжнародних відносин.
56. Особливості історичного розвитку італійських земель у XVII – XVIII ст.
57. Культурологічний портрет Вільяма Шекспіра.
58. Культурологічний портрет Йоганна Себастьяна Баха.
59. Культурологічний портрет Вольтера.
60. Культурологічний портрет Вальтера Скотта.
61. Культурологічний портрет Ж.-Ж. Руссо.
62. Культурологічний портрет Вольфганга Амадея Моцарта.
63. Культурологічний портрет Й. Гете.

6.6.Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II					Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV	
	Т 1.	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14
Лекції (теми, бали)	Л.1 (1 б.)	Л.2-3 (2 б.)		Л.4 (1 б.)	Л.5 (1 б.)	Л.6 (1 б.)	Л.7-8 (1 б.)	Л.9 (1б)	Л. 10 (1 б.)				
Семінарські заняття (теми, бали)			. С.1 (11 б.)	С.2-4 (33 б.)	. С.5 (11 б.)			С.6 (11 б.)				С.6 (11 б.)	С.7 (11 б.)
Практичні заняття (теми, бали)							Пр.1-2 (11 б.)			Пр.3 (11 б.)	Пр.4 (11 б.)		
С.Р (бали)	СР 1 (5 б.)	СР 2 (5 б.)	СР 3 (5 б.)	СР 5 (5 б.)	СР 6 (5 б.)	СР 7 (5 б.)	СР 8 (5 б.)	СР 10 (5 б.)	СР 12 (5 б.)	СР 13 (5 б.)	СР 14 (5 б.)	СР 15 (5 б.)	СР 16 (5 б.)
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 25			Модульна контрольна робота – 25					Модульна контрольна робота – 25			Модульна контрольна робота – 25	
Семестрови й контроль	Екзамен (40 балів)												

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Документальні матеріали зі всесвітньої історії: Практикум для студ./ Уклад.: Р.А.Дудка, Л.М.Мицик, П.П.Мосіяка. Ніжин.держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя. - Ніжин, 2000. 113с.
2. Історія західноєвропейського раннього нового часу. Хрестоматія. / Упорядн. П. Котляров, В. Дятлов. К., 2019. 511 с.
3. Хрестоматія з історії Нового часу країн Європи і Америки: У 2 кн. Кн.2. **Міжнародні відносини** 1648-1918 рр.. / Уклад. Д.В. Кузнєцов. Благовещенськ: Изд-во БДПУ, 2010. 336.
4. Балух В.О. Коцур В.П. Ранньомодерна Європа: підручник. Черівці: ТОВ «Наші книги», 2016. 704 с.
5. Баран З. А., Качараба С. П., Сіромський Р. Б., Чума Б. П. Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець XV – початок XIX ст.) : навч. посіб. К. : Знання, 2015. 533 с.
6. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм XV-XVIII ст. К.: “Наукова думка”, 1995-1998.
7. Дейвіс Н. Європа. Історія. Київ, 2000.
8. Кузьмін О.С. Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки, Житомир, 2011- 455 с.
9. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації : Соціокультурний розвиток людства. Київ: Либідь, 2001. 360 с.
- 10.

Додаткова:

1. Ададуrow В. Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII століття). Львів, 2002.
2. Бураков Ю., Питльована Л. Нариси історії Англії нового часу. Львів, 2003.

3. Вейсбуль Й. Коротка історія Швеції. К, 1999.
4. Галле К. та ін. Історія Норвегії. Львів, 2002.
5. Дахно І.І. Історія країн світу. К., 2007.
6. Джеджора О. Історія європейської цивілізації. Ч.1. До кінця XVIII століття. Львів, 1999.
7. Дмитрієв, А.І. (2001). Вестфальський мир 1648 року і сучасне міжнародне право. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2001.426 с.
8. Дятлов В.О. Реформи і Реформація в Німеччині (XV - XVI ст.). Чернігів, 2010.
9. Еко У. Історія Європейської цивілізації. Епоха Відродження. Наука і техніка. Харків.: Фоліо, 2020. 528 с.
10. Історія релігій в Україні. Т.5. Протестантизм. К., 2002.
11. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV-початку XXI століть: навч. посіб. / за ред. Ю. А. Горбаня. К. : Знання, 2012. 438 с.
12. Крип'якевич І. Всесвітня історія : у 3 кн. Кн. 2. Середньовіччя і нові часи / І. Крип'якевич. Київ : Либідь, 1995. 424 с.
13. Крип'якевич І. Всесвітня історія : у 3 кн. Кн. 3. Найновіші часи / І. Крип'якевич. Київ : Либідь, 1995. 288 с.
14. Кучменко Е.М. Взаємовпливи Заходу і Сходу в контексті історії культури Європи та Америки (XVIII – XX ст.): [монографія]. К.: Знання, 1999. 185 с.
15. Лок Джон. Два трактати про врядування: Пер. з англ. О. Терех, Р. Димирець. / Джон Лок К.: Основи, 2001. 265 с
16. Мак-Ніл В. Піднесення Заходу. Історія людської спільноти / Пер. з англ. Київ, 2011.
17. Орлова Т. В. Історія сучасного світу (XV-XXI століття): навчальний посібник. Київ : Вікар, 2008. 552 с.
18. Орлова Т.В. Всесвітня історія. Історія цивілізацій: навчальний посібник / Т.В. Орлова. К. : Знання, 2012. 446 с.
19. Рассел Б. Історія західної філософії. Київ, 1995.

20. Тойнбі А. Дж. Дослідження історії. К.: Основи, 1995. Т. 1. 614 с.
21. Тойнбі А. Дж. Дослідження історії. К.: Основи, 1995. Т. 2. 401 с.
22. Фергюсон Ніл. Імперія. Як Британія вплинула на сучасний світ / пер. з англ. Катерина Діса. К.: Наш Формат, 2020. 424 с.
23. Ціватий В. Г. Європейська зовнішня політика доби раннього Нового і Нового часу: проблеми інституціоналізації (теоретико-методологічний аспект) / В. Г. Ціватий // Науковий вісник Дипломатичної академії України. К.: «ДЕМІД», 2000. Вип. 4. С. 268–274.
24. Цьольнер Е. Історія Австрії. Львів: Літопис: Центр гуманітарних досліджень ЛНУ, 2001. 707 с.
25. Black, J. (2010). A History of Diplomacy. Reaktion Books.
26. Burns W.E. A Brief History of Great Britain. New York, 2010.
27. Coy J.P. A Brief History of Germany. New York, 2011.
28. Gardiner S. R. History of the Great Civil War, 1642-1649. London, 1905. 670 p. 127.
Gardiner S. R. History of England from the Accession of James I to the Outbreak of the Civil War. 1603 - 1642. London. 1894 - 1896. Vol. 1 – X. 444 p.
29. Harris R. W. Clarendon and the English Revolution. Stanford, 1983. 189 p.
30. Milton A. Church and religion in England. 1603-1642. 1999. 488 p.
31. State P.P. A Brief History of France. New York, 2011
32. Trevelyan G. H. England under the Stuarts. London, 1937. 602 p.